

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **L.T.S. s.r.o.**, so sídlom Š., B., IČO: X. proti žalovanému: **Ing. P.M.**, O., H., správca konkurznej podstaty úpadcu **I, spoločnosť s ručením obmedzeným**, so sídlom R., B., IČO: X., zast. Mgr. V.V., advokátom, K., H., **o určenie pravosti pohľadávky**, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 04.03.2010 o uložení poriadkovej pokuty, č. k. 4 Cbi 5/2009-37, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 04.03.2010, č. k. 4 Cbi 5/2009-37 **z r u š u j e**.

O d ô v o d n e n i e:

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením zo dňa 04.03.2010 uložil žalovanému poriadkovú pokutu vo výške 500 Eur, ktorú je žalovaný povinný zaplatiť na účet Krajského súdu v Košiciach do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Prvostupňový súd v odôvodnení uviedol, že uznesením zo dňa 23.10.2009 uložil žalovanému povinnosť sa vyjadriť k žalobe, v prípade neuznania žalobcovho nároku uviesť rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojiť listiny a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Nakoľko si žalovaný svoju povinnosť nesplnil, súd prvého stupňa žalovanému z dôvodu hrubého sťažovania postupu konania uložil podľa ust. § 53 ods. 1 O.s.p. poriadkovú pokutu vo výške 500 Eur.

Proti uzneseniu podal žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci včas odvolanie a zároveň odvolaciemu súdu navrhol

napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušiť, prípadne navrhol, aby rozhodnutie zrušil v zmysle ust. § 210a O.s.p. súd prvého stupňa. Právny zástupca žalovaného v podaní uviedol, že samotné nevyjadrenie sa k žalobe nemôže byť také intenzívne, aby spôsobilo hrubé sťaženie postupu konania. Ak sa účastník k žalobe nevyjadrí, súd môže v zmysle ust. § 153b O.s.p. rozhodnúť vo veci rozsudkom pre zmeškanie. Súčasne poukázal na skutočnosť, že právo nevyjadriť sa k žalobe je základným ústavným právom každého účastníka konania, pretože nikoho nemožno nútiť, aby sa vyjadroval k žalobe, keďže využitie tohto práva môže mať v konečnom dôsledku nepriaznivé účinky pre samotného účastníka.

Právny zástupca žalovaného taktiež uviedol, že uloženiu poriadkovej pokuty správcovi konkurznej podstaty bráni ust. § 33 ods. 1 písm. d/ ZKV, nakoľko z uspokojenia sú vylúčené sankcie postihujúce majetok úpadcu, ak boli uložené po vyhlásení konkurzu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací /§ 10 ods. 2 O.s.p./ prejednal napadnuté uznesenie podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p., preskúmal podľa ust. § 214 O.s.p. bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Podľa ust. § 53 ods. 1 O.s.p., tomu, kto marí uplatnenie základného práva iného účastníka konania alebo kto hrubo sťažuje postup konania tým, že sa neustanoví na súd, hoci naň bol riadne a včas predvolaný a svoju neprítomnosť neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami, alebo kto neposlúchne príkaz súdu, alebo kto ruší poriadok, alebo kto urobí hrubo urážlivé podanie, súd môže uložiť uznesením poriadkovú pokutu až do výšky 820 Eur.

Podľa ust. § 114 ods. 2 O.s.p., v rámci prípravy pojednávania súd doručí návrh na začatie konania (žalobu) odporcovi (žalovanému) spolu s rovnopisom a prílohami návrhu do vlastných rúk a poučí účastníkov podľa § 120 ods. 4. Vyjadrenie odporcu súd bezodkladne odošle navrhovateľovi.

Podľa ust. § 114 ods. 3 O.s.p., ak to povaha veci alebo okolnosti prípadu vyžadujú, môže súd s výnimkou vecí podľa § 120 ods. 2 a § 153b ods. 5 uložiť odporcovi uznesením, aby sa k veci písomne vyjadril a v prípade, že uplatnený nárok v celom rozsahu neuzná, uviedol vo vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Na podanie vyjadrenia určí súd lehotu.

Podľa ust. § 114 ods. 5 O.s.p., ak odporca bez vážneho dôvodu nesplní povinnosť uloženú uznesením vydaným podľa odseku 3, môže súd bez nariadenia pojednávania rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b; o tomto následku musí byť odporca poučený. Ustanovenia § 153b ods. 1 a ods. 2 písm. a) a c) sa nepoužijú.

Podľa ust. § 153b ods. 2 písm. b/ O.s.p., rozsudkom pre zmeškanie možno spor rozhodnúť, ak žalovaný sa k žalobe a prílohám písomne nevyjadril do 15 dní odo dňa, keď mu boli doručené, hoci ho súd na to vyzval a poučil ho o následkoch nesplnenia tejto povinnosti (§ 114 ods. 2).

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že prvostupňový súd uznesením zo dňa 23.10.2009, č. k. 4 Cbi 5/2009-34 uložil žalovanému povinnosť v lehote 30 dní od doručenia uznesenia vyjadriť sa k žalobe, pripojiť listiny a označiť dôkazy v prípade neuznania žalobcovho nároku. Zároveň súd uviedol, že ak žalovaný bez vážneho dôvodu uloženú povinnosť nesplní, môže o návrhu rozhodnúť bez nariadenia pojednávania rozsudkom pre zmeškanie podľa ust. § 153b.

Vyjadrenie sa k žalobe patrí medzi práva žalovaného na spravodlivý proces, prostredníctvom ktorého sa žalovanému dáva možnosť brániť sa proti žalobcovmu nároku, uviesť skutočnosti preukazujúce opak žalobcových tvrdení, navrhnúť dôkazy. Nevyužitie tohto práva zo strany žalovaného môže byť na škodu žalovaného, pretože súd je povinný rozhodnúť len na základe predložených skutočností a vykonaných dôkazov, pričom by súd bol oboznámený iba so žalobcovými tvrdeniami. Za určitých okolností, keď to povaha veci vyžaduje, môže súd žalovanému uložiť povinnosť vyjadriť sa k žalobe. V takomto prípade je žalovaný povinný si súdom uloženú povinnosť splniť. Následkom nečinnosti žalovaného je potom vydanie rozsudku pre zmeškanie v zmysle ust. § 114 ods. 5 O.s.p. v spojení s ust. § 153b O.s.p., nie uloženie poriadkovej pokuty. Rozhodnutím prostredníctvom rozsudku pre zmeškanie, kedy súd rozhodne len na základe tzv. procesnej pravdy, ktorá nemusí byť v zhode s objektívnymi skutočnosťami, sa žalovaný sankcionuje oveľa prísnejšou sankciou, ako keby zaplatil poriadkovú pokutu a v konaní by sa pokračovalo ďalej.

Právny zástupca žalovaného v odvolaní poukázal aj na skutočnosť, že uloženiu poriadkovej pokuty správcovi konkurznej podstaty bráni ust. § 33 ods. 1 písm. d/ ZKV, nakoľko z uspokojenia sú vylúčené sankcie postihujúce majetok úpadcu, ak boli uložené po vyhlásení konkurzu. Uvedený odvolací dôvod nie je dôvodný, keďže poriadkovými pokutami sú postihované priamo osoby, ktoré si nesplnili zákonné, resp. súdom uložené povinnosti, tzn. že poriadkové pokuty sú osobnými sankciami. Ak súd uloží poriadkovú pokutu správcovi konkurznej podstaty, ten je povinný ju zaplatiť z vlastných zdrojov a nie z majetku patriaceho do konkurznej podstaty. Obdobne by postupoval aj účastníkom zvolený právny zástupca, ktorý by poriadkovú pokutu vydanú z dôvodu jeho porušenia povinnosti nemohol dať zaplatiť, resp. preplatiť svojmu klientovi, ale by ju uhradil z vlastných zdrojov.

Nakoľko súd prvého stupňa v uznesení zo dňa 23.10.2009 žalovaného správne poučil o možnosti rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie, odvolací súd dospel k záveru, že prvostupňový súd mal postupovať v zmysle poučenia a v danej veci rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie a nie uložiť poriadkovú pokutu, preto napadnuté uznesenie podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nie je možné podať odvolanie.

V Bratislave 2. júna 2010

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová